

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16, uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom po 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglašni oddelek „Jutra“ v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Reden zračni promet med Evropo in Ameriko

**DR. ECKENER SE POGAJA Z AMERIŠKIMI FINANČNIMI SKUPINAMI
ZA UVEDBO REDNEGA ZRAČNEGA PROMETA MED EVROPO TER
SEVERNO IN JUŽNO AMERIKO.**

BERLIN, 20. avgusta. Po absolviranju svetovnega poleta odpotuje dr. Eckener v Newyork, da se pogaja z neko nemško-ameriško finančno skupino, ki je izjavila pripravljenost, da ustanovi veliko nemško-ameriško Zeppelinovo družbo. Nova družba bi gradila velike Zeppeline kot redno prometno sredstvo med Evropo in Severno Ameriko na eni ter Severno in Južno Ameriko na drugi strani. Potrebne tvornice za gradnjo teh zračnih kolosov bi bil postavljene v Friedrichshafnu, sedanja tovarna pa bi jim bila priložena. Nemčija bi dala na razpolago za te tvornice vse konstrukterje, monterje in druge strokovnjake v gradnji Zeppelinovih zrakoplovov, Amerikanci pa bi poskrbeli ves potreben kapital. Podjetje bi bilo eno največjih na evropskem kontinentu in bi zgradilo 12 skoro dvakrat večjih zračnih ladij, kakor je sedanji

»Grof Zeppelin«. Ti zračni kolosi pa ne bi izvrševali samo potniški promet med posameznimi deli sveta, ampak bi opravljali tudi poštno-prometno in do gotove meje tudi brzotovorno službo. Med Evropo in Ameriko bi obratovala zračne ladje v obeh smereh vsak drugi dan, dočim bi bila med Severno in Južno Ameriko uvedena dnevna služba. Zrakoplovni promet bi se po tem gigantskem načrtu v doglednem času razširil na ves svet.

Sijajni polet zrakoplova »Grofa Zeppelina« preko Sibirije v japonsko prestolnico je ameriške finančne kroge utrdil v pričanju, da se dajo ti načrti vsekakor realizirati. Tehnični vodja Zeppelinovih tvornic je že odpotoval v Newyork, da prične imenom dr. Eckenerja z interesiranimi finančnimi skupinami preliminarne pogajanja.

Madžarska revizijoni- stična politika

le brez oddiha na delu. Ne mine skoro dan, da se ne bi — bodisi oficijelno bodisi s strani zasebnih organizacij — vedno znova dražilo sosednih držav z izjavami o madžarskih zahtevah po reviziji mirovnih pogodb in zopetni priklopitvi dežel, ki so pod bivšo Avstro-Ogrsko spadale pod krono Sv. Štefana, današnji ogrski državi. Zadnji čas je zavladalo malo zatišje, toda vsi poznavalci razmer napovedujejo novo zunanjenpolitično akcijo Madžarov.

Uvod v novo kampanjo bo tvoril svetovni kongres Madžarov, ki se bo vršil od 22. do 25. t. m. v Budimpešti, kamor že v velikem številu prihajajo dan za dnevno Madžari iz Amerike in drugih delov sveta. Vsa madžarska diplomacija je bila že mesec dni sem okupirana s pripravi tega kongresa. Posebni delegati so šli iz Pešte v razne države, kjer je le količica Madžarov, da organizirajo veliko udeležbo. Kongres Madžarov v Pešti ima namen, da se iz glavnega mesta vseh Madžarov slovesno demonstrira proti »krivičici«, ki jo je prizadala Madžarom trianonska pogodba, ter da se povdari kulturna sila in sloga vseh Madžarov proti »barbarom« — kakor pravi »Nemzeti Ujsage«, — ki so, izkoristivši dobri namen velesil, s »pomočjo« papirnate krpe trianonske« odtrgali večji del Madžarske. Svrha kongresa je, da Madžari iz vseh delov sveta, brez razlike na družabni in politični položaj, odobre akcijo Lige za revizijo mirovnih pogodb in se ji pridružijo. Zanimivo pa je vendarle, da madžarska vlada skrbno pazi, da ne bi na kongres prišli iz Amerike ali drugod tudi kakšni socialisti, ki bi morebiti napravili zgago, ampak se je omogočil dohod samo »absolutno zupanja vrednim Madžarom«. To je tem bolj zanimivo, ker je sam državni upravitelj Horthy še te dni vabil tudi delavstvo v vrste sedanje revizionistične politike. Madžari hočejo torej svojo akcijo, ki stalno ogroža svetovni mir, sedaj podpreti s soglasjem Madžarov, ki stanujejo izven mej madžarske države. Da je to njihovo početje v kričečem nasprotju s hitnavskimi zatrili Bethlena, Horthyja in drugih vodilnih madžarskih osebnosti, da hoče Madžarska živeti s svojimi sosedi v najlepšem sosedskem in prilateljskem razmerju, je na dlani. Tukov proces v Bratislavi odkriva dan za dnevno globlje vpooglede v podzemsko rovarstvo delovanje madžarske diplomacije, ki si celo v visokih dostojanstvenikih raznih sosednih držav zna najti zveste služabnike svoje revizionistične ideje in zadevnih stremenj. Po mnogih izjavah prič je že dokazano, da so ljudje, ki so igrali važno vlogo v političnem življenju slovaškega naroda v ČSR, bili orodje madžarskih službenih in političnih krogov v smeri revizije, to je zopetne priklopite Slovaške Madžarski.

Madžarska akcija je tudi ob naši meji, zlasti napram Prekmurju, zelo živahna. Dejstvo, da so bili tekom zadnjih tednov v Prekmurju ponovno zaplenjeni letaki iz Madžarske, ki so pozivali ljudi, naj se ne udeležujejo proslave 18. avgusta, govori

Železniška nesreča

NEWYORK, 20. avgusta. Na progi St. Louis - San Francisco je skočil potniški vlak s tira. Vlakovodja in kurjač ter 12 potnikov je našlo pri tem smrt, 7 pa jih je bilo ranjenih.

Tudi v bližini Condita se je pripetila težka nesreča. Trčila sta dva potniška vlaka, pri čemur je bilo 43 ranjenih, med njimi več smrtno nevarno.

Konferenca v Haagu

Njena usoda v rokah Anglije.

HAAG, 20. avgusta. Vzporedno s posvetovanji reparacijskih izvedencev, ki preizkušajo finančni efekt novih predlogov za Anglijo, oziraje se pri tem na pridržke Snowdena, se vrše sedaj tudi razgovori med Brianom, Stresemannom, Hendersonom in Hymansom, o katerih zatrjujejo informirani krogi, da se tiče vprašanja izpraznitve Porenja. V smislu teh razgovorov bi se pričela evakuacija Porenja, ako bi privolile v to vse zainteresirane države, 15. septembra. Dosedanja pogajanja so pokazala, da prevladuje pri navedenih zunanjih ministrih v tem oziru optimizem. Tudi ni izključeno, da pride do ugodnega zaključka finančnih pogajanj, ker zunanji ministri razpravljajo že o enem naj bolj kočljivih političnih vprašanj. Posvetovanja finančnih izvedencev so se nekoliko zavlekla, ker se je splošno pričakovalo, da bodo končana do včeraj zvečer. Tekom posvetovanj je bilo dognano, da dopušča Youngov načrt najrazličnejša tolmačenja, vsled

samo za-se dovolj jasno. Da so tudi še danes v Prekmurju v mnogih madžarskih občinah elementi, ki konspirirajo z Madžari onstran naših mej, tudi za to govorijo mnoga znamenja. Saj je značilno, da je občinski odbor neke take skoro popolnoma madžarske občine, ki je bil pred tedni še za to, da se odpošlje na proslavo deputacija občinskega odbora, zadnji teden pred proslavo soglasno sklenil, da se občina proslave ne udeleži oficijelno, da pa tudi noben občan, ki bi šel na proslavo, ne sme tam nastopiti v imenu ob-

česar je treba premotriti vse variacije. Te konference pa bodo trajale še nekaj dni, nakar bo padla odločitev, ali bo Anglija odobrila predloge ali pa bo prevzel Snowden vso odgovornost za definitivno razbitje konference v Haagu.

Sokolski dom — žrtev strele

TIŠNOVICE, 20. avgusta. Med silno nevihto je udarila strela v tukajšnji Sokolski dom in ga zažgala. Ogenj se je kmalu razširil tudi v kino-dvorano, ki je bila istotako uničena. Gasilska dela je močno oviralo pomanjkanje vode. Škoda se ceni na poldrugi milijon čeških kron, a je krita z zavarovalnino.

Katastrofa španske ladje

LONDON, 20. avgusta. Španski parnik »Ogene« je včeraj zjutraj v Severnem morju zadel v neki angleški parnik in se v nekaj minutah nato potopil. Petnajst mož posadke je utonilo, 10 pa jih je rešil angleški parnik.

Plavajoča letališča na Atlantiku.

Pričakuje se, da bo že avgusta priložnostnega leta izročeno prometu prvega letališča na Atlantskem morju, ki bodo podobna letališčem na otokih. Dolga bodo 370 in široka 120 m, 20 metrov nad morsk gladino pa bodo imela most za pristajanje. Na vsakem letališču bodo letalske dvorane in delavnice, dalje po ena gostilna in hotel.

čine. To je vsekakor značilen sklep, in ni dvoma, da je bil po kurirjih od zuna inspiriran. Značilno je tudi, da se te seje ni udeležil kot član občinskega odbora tamošnji zagrizeno-madžarski župnik, ki je sicer bil doslej pri vsaki seji navzoč. Dokaz, da je treba, ne da bi se seveda pretiravalo in na vseh koncih in krajih pričelo iskati veleizdajnike, vendarle znatne previdnosti in — odprtih oči. Madžarski šovinizem se ne straši nobenih sredstev in žrtev za dosego svojih ciljev.

Šahovski veleturnir v Karlovih varih

**Capablanca in dr. Euwe poražena. —
Spielmann zopet vodi.**

Smrtni ples favoritov turnirja se je že pričel. Še pet iger in padla bo odločitev, kdo izide kot zmagovalec iz tega nedvomno najmočnejše in najtežje zasedenega šahovskega turnirja po svetovni vojni. Boj med Spielmannom, Capablanca, dr. Vidmarjem in Niemcovičem za čim častnejši placement postaja od dne do dne srditejši. Vsi štirje igrajo tedaj samo na zmago in se spuščajo zato v riskantne načrte. Zavedajo se pač, da jim more že vsak remis škodovati pri končni razvrstitvi. Situacija je tembolj napeta, ker znaša razlika med vsemi štirimi tekmovalci za prvo nagrado sedaj samo pol točke. Žreb je dalje že začetkom turnirja odločil, da se bo ravno koncem turnirja naš velemojster dr. Vidmar meril še s svojima najnevarnejšima konkurentoma za prvo in drugo nagrado, Capablancu in Niemcovičem. Od rezultata spopada s tema dvema je vsekakor največ odvisen njegov končni placement. Razen tega ima odigrati še partije z Mattisonom, Grünfeldom in dr. Treybalom, torej s tremi drugorazrednimi, čeprav zelo nevarnimi mojstri.

Včeraj, v ponedeljek, je bilo odigrano 16. kolo turnirja. Senzacija dneva je bil katastrofalen poraz bivšega svetovnega šahovskega prvaka Capablance, ki se je dosedaj še edini mogel ponašati, da je ostal nepremagan. Za nasprotnika je imel prvaka Nemčije, mojstra Saemischja, drugorazredno moč. Capablance je očitvidno stavil vse na kocko. Hotel je za vsako ceno izvojevati zmago in je že takoj začetkoma igre za boljši napad žrtvoval figuro. Pri tem pa se je v svojem načrtu prevaril. Saemisch je energično odbil vse njegove napade in vztrajno držal boljšo pozicijo. Capablance se je nato obupno trudil, da bi izsilil vsaj remis, a tudi to se mu ni posrečilo. V 62. potezi je moral položiti orožje. Saemisch je lahko ponosen na svoj uspeh.

Silno zanimanje je vladalo tudi za boj našega velemojstra dr. Vidmarja z nizozemskim prvakom, nadarjenim, mladim velemojstrom dr. Euwejem, ki mu je svetovni prvak dr. Aljehin začetkom turnirja proročeval poleg Capablance in Niemcoviča najboljše šanse za prvo nagrado. Ta igra je bila nedvomno ena najbolj zanimivih v sedanjem turnirju. Z globoko zasnovanim in obenem zelo nevarnim načrtom si je dr. Vidmar polagoma ustvaril dominantno pozicijo in potem nasprotnika kljub sijajni protibrambi vedno bolj pritiskal ob steno. Po 63. potezah je moral dr. Euwe pred Vidmarjem kapitulirati.

Niemcovič je gladko porazil Gilga, Cole po težkem boju dr. Treybala, Canala Thomasa, Maroczy Menšikovo.

Remis so končale partije: Rubinstein - Bogoljubov, Spielman - dr. Becker, dr. Tartakower - Yates, Marshall - Mattison in Johnner - Grünfeld.

V prekinjeni partiji dr. Becker - dr. Vidmar iz 15. kola ima dunajski mojster mnogo ugodnejšo pozicijo in bo gotovo zmagal.

Stanje po 16. kolu: Spielmann 11 in pol, Capablanca in Niemcovič 11, dr. Vidmar 10 in pol (1), Rubinstein 9 (1), Bogoljubov, dr. Euwe, Grünfeld 9, Maroczy 8 in pol, dr. Becker 8 (1), Canal in Colle 8, Mattison, Saemisch in dr. Tartakower 7 in pol, dr. Treybal 7, Johnner 6 in pol (1), Marshall 6 in pol, Yates in Gilg 6, Thomas 4. **Menšikova 3.**

Razstava državne meščanske šole v Ljutomeru

USTANOVITEV IN RAZVOJ ŠOLE. — RAZSTAVLJENI PREDMETI. — KVALITETA IN STOPNJA.

Takrat, ko so se po osvobojenju osnovala skoraj vse naše slovenske meščanske šole v podeželskih mestih in trgih, so bili položeni prvi temelji tudi meščanski šoli v Ljutomeru. Svoje prostore je dobila v bivši nemški osnovni šoli, vodstveni posli pa so bili poverjeni znanemu odličnemu pedagogu in pesniku g. Janu Baukartu. Začetek ni bil lahek, saj je bilo treba vse takorekoč iz ničesar ustvariti. Toda izredni požrtvovalnosti g. ravnatelja in učiteljskega zbora, se je v kratkih letih posrečilo dvigniti novi zavod na visoko stopnjo, da more nuditi mlademu obrtniškem, trgovskemu, poljedelskemu in drugemu naraščaju prleške metropole. prelepega Murskega polja ter vinorodnih Ljutomerskih goric vso ono splošno višjo temeljno izobrazbo, ki jo potrebuje za uspešno uveljavljanje v življenju.

Šola je kolikor mogoče prilagajena svojemu glavnemu smotru: vzgoji mlade generacije obrtnikov, trgovcev in gospodarjev, zato posveča veliko pažnjo rokotvornemu pouku, risanju, ženski obrti, gospodarstvu ter s tem v zvezi tudi knjigovodstvu, korespondenci in drugim obrtnim, trgovskim in obče gospodarskim upravnim panogam. Uspehe, ki jih je v zadnjem letu dosegla, jasno osvetljuje njena zelo okusno urejena razstava, ki je bila otvorjena istočasno in skupno z obrtno, industrijsko in kmetijsko dne 11. t. m. Nameščena je v veliki sobi in obsega izdelke vseh panog pouka učencev in učenek. Zelo močno je zastopano prostoročno risanje, slikanje in geometrično risanje, ki je razdeljeno po razredih. Učenci in učenke prvega in drugega razreda so razstavili risbe in slike, ki kažejo že več ali manj enotnost in »uniformiranost« motivov in predmetov, dočim je kompozicija barv že več ali manj samostojna in se kažejo tudi že prehodi k perspektivi. Tretji razred se bavi v prvi vrsti s perspektivo, in sicer spočetka še »uniformirano«, pozneje pa vedno bolj samostojno, dočim so učenci in učenke četrtega letnika razstavili že popolnoma svoje individualne izdelke, ki tako v risbi kakor tudi v zamisli in barvi včasih naravnost presenečajo. Med razstavljalci so neka-

teri, ki kažejo izreden slikarski in risarski talent.

Poleg risarskih in slikarskih izdelkov so na razstavi najjačje zastopana ženska ročna dela. Tudi ta oddelek razstave je urejen tako, da kaže vse razvojne faze od prvega do zadnjega četrtega letnika. Pouk je večinoma praktičen in stremi za tem, da osamosvoji gojenke za poznejše gospodinje ali pa obrtnice. Med razstavljenimi izdelki so vezanine vseh vrst in tehnik, čipke od kleklanih do šivanih, razne pletenine in praktični predmeti za hišo in dom: blazine, zastori, namizni in drugi prti in prtički, robci, trakovi, perilo itd. Vse to pa je izdelano izredno skrbno in čisto z izrednim individualnim okusom, uporabljeni so pa po ogrobnini večinoma le slovenski, hrvaški in srbski narodni motivi, kar zasluži posebno pohvalo. Le na ta način, če bodo naše šole prve zavrgle tuje motive, ki so včasih čisto navaden šund ali pa vsaj daleč za višino naše stare narodne umetnosti, se bomo zopet osamosvojili in prišli do svojega lastnega izraza.

Posebno skupino tvorijo dalje izdelki iz gline, ki dokazujejo velik talent posameznikov za modeliranje, a nič manj ne preseneča tudi ornamentalno slikanje na glinasto, porcelanasto in leseno posodo: sklede, lonce, krožnike, vrče itd. Tudi tu pa so uporabljeni skoraj brez izjeme samo narodni ornamenti. Med izdelki deških ročnih del je omeniti dalje lepenkarstvo, knjigoveštvo, silhuetne izrezke, razne gospodarske predmete, orodja in modele ter naposled fizikalna, prirodoslovna in druga učila. To so po večinii samo praktični predmeti, ki se rabijo v vsakdanjem življenju in baš v tem tiči velik pomen te vrste novodobne moderne vzgoje.

Razstava državne meščanske šole v Ljutomeru je skratka predočila, da se strokovni učitelji, gospodje in gospodične: Žagar, Jamšek, Pogačnikova, Lindnerjeva in Scheidhauerjeva v polni meri zavedajo svojega poslanstva, zato smo prepričani, da bo prihodnja razstava te šole pokazala še večji napredek.

Kako sem točo delal

To se kregajo učenjaki med sabo, kako nastane toča. Smešno, naši kmetje in študenti imajo že davno rešeno to vprašanje. Le vprašajte kako kmetico na trgu, naj vam razloži, kako nastane toča, točno dobite odgovor:

»Študenti iz črne šole jo delajo.«

Tudi jaz sem jo delal in bi jo kmalu drago skupil zaradi tiste vražje toče.

Bilo pa je tako. V naši hiši smo ravno imeli krojača, ki je bil na glasu kot dober humorist in pravi slovenski šalivi Jaka. Popoldne se je vsipala huda ploha z debelo točo nad vasjo, ki je strahovito oklestila posebno sosedne vasi, ter povzročila ogromno škodo. Naš krojač se še isti večer ustavi pri dveh ženskah, ki sta v sosesčini žagali drva in kojih ena je bila iz sosedne vasi in jima pripoveduje:

»Ali že vesta, da je Kukulov študent danes točo napravil?« »Ježeš, on jo je? Kaj bodo ljudje rekli? Mi delamo, študenti pa nam vse uničijo.« »Saj se nič ne bi zgodilo, samo njegov brat se je preveč ustrašil in ob strašnem bliskanju zbežal iz sobe, toča pa za njim. Oni črnošolec je samo toliko še mogel zabraniti, da ni toča potolkla po dornavskem polju; kako je kaj drugod, pa ne vem,« tako je vlekel krojač presenečeni ženci. Nesreča pa je hotela, da je sosedne vasi res strahovito potolkla.

V tretji vasi se je učila moja sestra. Že na vsežgodaj prihitel tja neka ženica, ki je znala že do pike vse podrobnosti in zaključila svoje poročilo:

»Zdaj ga že imajo, danes jutraj so ga žandarji odpeljali; tako so ga vklelili, da mu je kri brizgala izpod nohtov.« Posledice zame pa seveda tudi niso izostale. Še isti večer me je prihitela sestra svariti, da naj za božjo voljo ne pridem v sosedne vasi in res cela tri leta nisem smel nikamor, in če me je slučajno srečal kak

voznik, me je sigurno oplahnil s svojim bičem, če se nisem prej pravočasno pote gnul na varno. Pa še naj reče kdo, da ne delajo študenti toče. — J. A. R. n. ſ.

Kako sodi sovjetski vojni strokovnjak o novi vojni?

Sovjetski listi v zadnjem času posvečajo veliko pozornost vojnim vprašanjem, vojnemu problemu, in mnogi vplivni sovjetski činitelji pišejo o tem članke. »Krasnaja Gazeta« je nedavno objavila članek člana revolucionarnega vojnega sveta Unšlita, ki obsega prognozo vojne, ki bo po piščevem mnenju dvoboj vojnih in kemičnih sredstev za uničevanje, kakoršnega svet še ni videl. Za novo etapo v opremljanju oboroženih sil je zlasti karakteristična mehanizacija sovjetske armade in vojne akcije. Unšlit pravi, da napoveduje Fuller, navdušeni pobornik nove epohe v razvoju vojne umetnosti, dobo, ko bo vsako ročno delo v vojski zamenjano z delom strojev. Začetek borbe s stroji je že za nami. Svetovna vojna je že bila karakterizirana s tankom, ki vse ruši. S tem procesom v tesni zvezi je napredek vojne tehnike, zlasti v pogledu vojne s strupenimi plini in boja v zraku. V sovjetski Rusiji je v toku proces racionalizacije vojske, ki gre za zmanjšanjem števila vojakov, toda za pojačanjem tehnične sile. Zlasti je značilen porast topniških oddelkov in tehničnih čet v sestavi vojske v Rusiji in drugih državah. Tehnične čete in topništvo so l. 1923. znašale 17,7% francoske armade, letos pa že 25%. V angleški armadi je ta odstotek poskočil od 14 na 26. Enako rapidno raste tudi število vojaških profesorov (v francoski vojski jih je danes 45%)

Mariborski in dnevni drobiž

Uelike kasaške dirke

priredi Kasaško društvo v Mariboru na svojem dirkališču na Teznu dne 15., 21. in 22. septembra. Dirke so nujno potrebne za rejo ameriških kasačev, ker se tako da prilika in vspodbuja konjerejem. da pri dirkah dokažejo konji svoje sposobnosti, konjerejci pa morejo pridobiti lepe nagrade. Društvo se za povzdigo lepo se razvijajoče konjereje v Sloveniji ni strašilo žrtv in truda in prireja tako še tri kasaške dneve. Vsak dan bo po pet enovprežnih dirk in ena dvovprežna dirka. Skupne nagrade znašajo okroglo lepo svoto Din 50.000. Ker je namen prirejanja dirk predvsem povzdiga domače konjereje, je društvo v svojih propozicijah določilo konjem slovenske kmečke reje pustiti in še posebej kmečkim vozačem. Konjerejska razstava v Ljutomeru je pokazala, s kako prvovrstnim konjskim materialom razpolagajo kmečki posestniki. Propozicije so vsem interesentom že razposlane in je določen rok za prijave do 7. septembra.

Upravičeno je upanje, da bo pri jesenskem kasaškem mitingu v Mariboru zbrano toliko konjev, kakor jih najbrže doslej še ni bilo v Mariboru. Da se tudi poset dirk od strani občinstva poveča, se je društvo odločilo, da se izžreba ena vstopnica, koje imejitelj dobi dobro uporabnega kasaškega konja. Zrebanje se bo vršilo zadnji dan med 4. in 5. dirko in naj zato posetniki dirk dobro spravijo vstopnice. Želeti je, da si športni krogi nabavijo kasače, da bodo tako dirke številnejše in zanimivejše. Na Murskem polju je dovelj dobrih kasačev na prodaj in kasaško društvo v Mariboru da radevolje vsakemu potrebna navodila in nasvete za nakup konjev iz naše domače konjereje. Upamo tudi, da bodo naši lokalni faktorji upoštevali koristne intencije društva in s podporami podprli važno narodno gospodarsko delo.

Povratak naših oficirjev iz Poljske.

Včeraj popoldne so se na povratku iz Poljske vračali skozi Maribor naši oficirji, ki so bili na 20dnevnem študijskem potovanju po poljski republiki. Med generalštabnimi pripravniki-oficirji, ki so se udeležili te ekskurzije, je bilo tudi 5 Slovencev, večinoma učiteljskih sinov iz bližnje mariborske okolice. Vsi oficirji so bili polne hvale nad izredno gostoljubnostjo in pri srčnimi sprejemi, ki so jih bili deležni na Poljskem. Občudovali so velikanski napredek, ki ga kaže Poljska tako v armadi kakor tudi na kulturnem in gospodarskem polju. Naši oficirji so s to ekskurzijo nedvomno mnogo pridobili, obenem pa je njihova pot zopet znatno utrdila prijateljske vezi med obema bratskima slovanskima državama.

Izlet železničarskega glasbenega društva »Drave« v Fram.

V nedeljo, dne 18. tm. popoldne je priredilo železničarsko glasbeno društvo »Drava« z godbo in pevskim zborom izlet v Fram, kjer se je na lepem senčnatem vrtu in v notranjih lokalih gostilne Spurej razvila živahna zabava. Dočim je godba skrbela za plesalke in plesalce, je pevski zbor navduševal domačine in izletnike, ki so se od vseh strani pripeljali v Fram, z narodnimi in umetnimi pesmi. Ker so izleti »Drave« ena njenih stalnih programatičnih točk, vrši ž njimi velevažno narodno misijo ob severni meji in po nekdanj malo zavedni mariborski okolici.

Imenovanje na trgovski akademiji.

Dosedanji strokovni učitelj dvorazredne trgovske šole v Ljubljani, g. Makso Kováč, je premeščen na trgovsko akademijo v Mariboru.

Sinoči je padala toča!

Oklestila je nekoliko brajd, a na vrtovih k sreči ni napravila veliko škode. — Posamezna ledena zrna so se še zjutraj našla. —

Primarij dr. Černič

zopet ordinira. 1988

Svinjsko meso po 10 Din

kilogram se bo prodajalo jutri, v sredo, od 8. zjutraj naprej na prosti stojnici pri klavnicah. Na razpolago je 80 kg za konsumente. —

»KARO« najboljši čevlji.

Prve češplje,

seveda laške proveniencije, so dospjele na naš trg. So precej lepi sadeži, po Din 8 kilogram. — Pri nas kaže letina tega sadja izredno lepo in se že sklepajo predkupčije za izvoz sliv.

Roman groze in resnice,

Remarquev »Na zapadu nič novega«, o katerem je prineslo nedeljsko »Jutro« obširno pohvalno poročilo in ga označuje kot enega najboljših svetovnih vojnih romanov, se dobiva v hrvaškem prevodu in nemškem izvirniku tudi v »Ljudski knjižnici«, Narodni dom. Uradne ure, ob katerih se vedno sprejemajo novi člani proti predložitvi kake legitimacije, so ob četrkih in sobotah zvečer ter v nedeljo dopoldne. —

Prva partija amnestiranih

jetnikov, 21 po številu, je bila danes odpremljena na policijo, odkoder jih bodo oddali v domovinske občine. Amnestirane jetnike iz Maribora so deloma tudi že izpustili.

Avtobus podrl pekovskega vajenca.

Davi se je na Aleksandrovi cesti odgrgal zelo razburljiv prizor. Pekovski vajenec pri Hartingerju, Ivan Slaček, se je s kolesom zaletel v mestni avtobus, ki ga je podrl na tla. Slaček je dobil težke notranje poškodbe. Odpeljali so ga z rešilnim avtom v bolnico. Kdo je zakrivil nezgodo, bo pokazala preiskava. —

Nezgode.

Levo roko si je nalomil pri padcu na cesti 28letni slikar Paul Donazio iz Hamburga. — V Stražgonjcih je 59letni posestnik Jernej Lenart padel s šklednja ter si zlomil levo nogo. Prepeljan je bil v bolnico v Maribor.

Ne vozite po zaprtih ulicah!

Kakor znano, se sedaj popravljajo Mariboru številne ceste, ki so začasno z osebnimi in vozovni promet zaprte. Tako tudi del Aleksandrove in Meljske ceste. Kljub svarilnim napisom in ograji pa je 17 letni strgarski pomočnik tvrde Jezek zapeljal na Meljsko cesto in pri tem povozil delavca Leopolda Roškarija iz Melja. Tomažič se bo moral zagovarjati radi ogrožanja osebne varnosti in pa, ker je vozil po prepovedani cesti.

Zopet je tekla kri!

Pred bolnico se je ustavil kmečki voz z dvema težkima ranjencema. Franc Bežjak in Ivan Vogrinc, oba sinova posestnikov v Spodnjem Dupleku, sta se v prepiru z Andrejem Muršecom spustila v istim v pretep, tekem katerega je Muršec oba neusmiljeno zdelal z nožem. Oba imata več težkih ran, napadalec pa je po dejanju pobegnil in ga iščejo orožniki. Pretep so povzročile polne glave alkohola. —

Na cesti med Kamnico in Bresternico

je včeraj proti večeru zapeljal Gustav Goll iz Dravograda v mestni avtobus, ki vozi v Selnico ter si pri tem raztrgal celo usnjato streho, pod katero je sedelo 5 izletnikov. Ker je cesta tam zelo ozka, je prava sreča, da se ni dogodila težja katastrofa. Pravdo glede krivca tega karambola bo kajpak razčistila preiskava. —

Strela je vdarila

med sinočno nevihto v hišo tovarnarja Hermana Berga v Tattenbachovi ulici 27. Poškodovana je le dimnik in deloma streha ter preplašila stanovalce. Tresk se je čutil po vsem mestu. —

V past je prišel...

Svojčas je pobegnil 28letni pekovski pomočnik Miroslav Bincl, pristojen v Škofjo vas pri Celju, od 40. pešpolka, kjer je imel odslužiti kadrovske rok. Zatekel se je v Avstrijo, kjer je docela »pozabil« slovensko govorico, kar ga pa nikakor ni rešilo od odloka graške deželne vlade, ki ga je kot nadležnega tujca izgnala. Bincl si ni vedel pomagati drugače in je mahnil v — Jugoslavijo. Na glavnem kolodvoru v Mariboru pa so ga prijeli kot dezerterja, ki dolguje vojski še 7 mesecev kadrovske službe, a poleg tega je osimljen tudi spolnega posilstva, kar je bilo najbrž povod pobega. Miroslava Bincla, ki danes ne razume ali pa noče razumeti slovenski, so po zaščitanju izročili okrognemu sodišču. Vrnili pa se je zato, ker so mu v Gradcu natvezli, da je tudi on deležen amnestije in je zato najboljša, če gre domov. Prišel pa je z dežja pod kap.

V četrtek ob 20. uri bo v gostilni Laufer sestanek vseh igralcev - nogometašev. — Načelnik.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 146

Ta prijem ga je navdal s tako blazno, radostno nado, da je zarjul od veselja. Kajti začutil je, da se železni drogovi tresejo pod silo njegovih rok: bili so stari, obrabljeni, razjedeni od rje.

Skalabrino se je uprl s koleno v zid in pričel puliti železje iz stene. Njegova herkulska moč, podsetorjena od smrtnih nevarnosti, se je lotila nemogočega dela.

In tako se je vršila nekaj minut tragična borba tega človeka proti železnim drogovi, ki jih je vlekel k sebi, sločil jih in jih lomil s srditimi streljaji.

Eden izmed njih se je udal.

Skalabrino je poizkusil zlesti skozi.

In je zlezel!

Toda to, kar ga je pričakovalo zdaj, je bilo tragično.

Odprtina je bila zvezana naravnost s kanalom.

Voda kanala je drla v klet.

Skalabrino pot v svobodo je vodila torej na dno kanala. In tam se je delal vrtnec, ki ga je vlekel k tlom.

Pognal se je z naporom vseh svojih sil, zadržujoč dihanje.

Zdelo se mu je, da ga nekak demon vleče za noge, ko je skušal priti na vrh.

Koliko časa je trajala ta borba?

S kakšnim nečloveškim naporom se je Skalabrino posrečilo uiti strašnemu objemu vrtince?

Tega niti sam ne bi bil mogel povedati.

Toda naenkrat se je znašel v mirnejši vodi; še en sunek s peto, pa je bil na površini kanala.

Bil je otet!

Pol ure nato je došel v hišo v pristanišču ter se preoblekel.

Sločinski poizkus Sandriga in njegovega prijatelja je bil torej izjalovljen.

Skalabrino se je hotel polastiti Sandriga, da bi rešil Bianco. Aventura, ki jo je ravno kar doživel, pa mu je pričala, da ima Sandrigo v Benetkah opore, s katerimi se bo treba boriti.

Takšna je bila izpoved, ki jo je slišal Roland iz Skalabrinovih ust.

»Toda, kaj hudiča te je neslo k »Zlatemu sidru«?« je vprašal Roland, ko je orjak umolknil.

»Saj to je ravno. In to je najhujše, kar vam

imam povedati.«

Skalabrinov obraz se je zmračil.

Velika solza se je utrnila iz njegovega očesa. Hodila sta in se razgovarjala. Zdaj sta bila v bližini hiše na Olivolskem otoku.

Roland se je približal Dandolovi hiši.

»Gospod,« je menil Skalabrino, »ali mi ob svojem odhodu niste dejali, da je ta hiša sumljiva?«

»Da, takrat. Zdaj so jo menda že nehali nadzorovati. Sicer pa bova videla.«

Roland in njegov tovariš sta preplezala zid ter mahnila naravnost proti hiši. Ko sta šla mimo velike cedre, je Rolanda nekaj streslo. Toda skrbno je čuval čuvstva, ki so v tem trenutku razburjala njegovo dušo.

Potrkal je na vrata.

»Kdo prihaja?« je vprašal neki glas čez par minut.

In stari Filipo z leščerbo v roki, se je prikazal ter odprl vrata na ozko špranjo.

»Ali ne poznaš Ivana di Lorenzo, svojega novega gospodarja?« je vprašal Roland.

»Oprostite, gospod,« je odgovoril stari služabnik ter odprl.

Hitel je prižigati svečo.

Roland je zapazil, da starčeve roke drhte in da se od strani čudno ozira nanj.

»Ali me ne poznaš?« je ponovil.

»Gospod, opazoval sem vas po glasu in vas spoznam tudi zdaj, dasi vaš obraz ni obraz gospoda Ivana di Lorenzo.«

»Da, včasih se mi zljubi, da si izpremenim obraz.«

Starec je zmajal z glavo.

»Kaj hočeš reči?« je vprašal Roland.

Filipo je pokazal z očmi na Skalabrino.

»Bodi brez skrbi; kar vpiče njega povej.«

»Če je tako, gospod, bi dejal, da je vaš današnji obraz prav tako malo vaš, kakor obraz Ivana di Lorenzo.«

Skalabrino je prebledel in stisnil pesti.

»Miruj, Skalabrino,« je dejal Roland. »Že dolgo poznam starega Filipa in vem, da ni zmožen nobenega izdajstva. Gotovo ima resen vzrok, da govori, kar govori, in ta vzrok nam bo povedal.«

»Da, gospod Roland!« je vzkliknil starec.

Ob tem nenadno zaklicanemu imenu se Roland ni mogel premagati, da ne bi vztrepetal.

Starec se je naklonil: vsa njegova postava je izražala zdaj še več spoštovanja nego poprej.

»Le govori,« je dejal Roland.

»Včeraj sem govoril z gospo Leonoro.«

Filip ni rabil več imena »gospa Altieri«.

Roland je jedva zadržal glasen vzklik; prebledel je pod svojim ličilom.

»Ali je bila tukaj?« je vprašal s hripavim glasom.

»Ne, gospod. Pozvala me je k sebi v palačo Altieri. In tam, na skrivnem, med štirimi očmi, gospod, mi je povedala vse. Znano mi je pravo ime Ivana di Lorenzo, znano mi je vse, kar ste pretrpeli... in zdaj se moram vprašati, kako da vas nisem spoznal že prvokrat, ko ste prestopili prag te hiše.«

Roland je molčal; burna čuvstva v njegovem srcu mu niso dala govoriti.

»Gospa,« je nadaljeval Filipo, »mi je zatrdila, da se gotovo vrnete semkaj.«

»Ah, tako je dejala!« je vzkliknil Roland s tesnobnim glasom.

»Da, gospod, in ukazala mi je, da naj čujem in pazim, kadar boste vi tu. In zato hočem čuti in paziti. To sem vam hotel povedati. In še to naj vam zatrdim, da ste v tej hiši tako varni, kakor tiste čase, ko ste še srečni in svobodni prihajali vanjo kot zaročenec, ne pa kot preganjan izobčenec... V teh letih nenadnih revolucij in prevratov sem mislil in mislil, dokler nisem pripravil gospodu Dandolu in njegovi hčeri varnega in neopazljivega pribežališča. Za to zavetje ni vedel doslej nihče razen mene. Če torej pride kaka nevarnost, gospod, pojde mimo vas, to vam prisegam in sem prisegel tudi gospe Leonori.«

Roland je nemo pomolil svojo roko starcu, ki jo je stisnil z nekakšnim spoštljivim strahom.

»Gospod,« je dejal, »ali bi si nemara hoteli ogledati skrivališče, ki sem vam ga omenil?«

»Poglejmo ga!« je velel Roland.

Mudilo se mu je, da naglo uide mislim, ki so jih bile besede starega sluga obudile v njegovi duši, kakor veter, ki veje mimo in dviga vrtince suhega listja.

V spremstvu Skalabrinovem se je napotil za starim Filipom.

Ta je šel proti stari cedri.

Že večkrat smo povedali, kako ogromno je bilo to drevo. Njegovo grčavo, krivo deblo je kazalo zanimivo posebnost: tvorilo ga je devet posameznih debel, ki so rastle vsa iz istih korenin in so tvorila krog devetih stebrov.

Posamezna debela, ki so iz prva gotovo pognala vsako zase, so se bila v teku stoletij združila v eno samo.

(Nadaljevanje sledi!)

MALIOGLASI

Sprejem

eno ali dve gospodični na stanovanje in hrano. Vrbanova ul. 6 I, vrata 3. 1990

Zamenjam proti mlajšemu konju,

kobilu, ki bi bila primerna k našemu drugemu konju. Naslov v upravi »Večernika«. 1978

Ruski koncert

balalajka s petjem v zboru in solo petjem. Poje bivša dvorska pevka carske opere v Petrogradu g. Papčinsky. Koncert se vrši vsak dan in ob vsakem vremenu od 17. do 23. ure v kavarni »Parka«. 1994

Uradniki in trgovski nameščenci

dobé dobro, okusno in krepko domačo hrano kot abonenti. Pijača ni obvezna! Lep, senčnat vrt z novo preurejeno restavracijo. Pridite in prepričajte se! — Vabi vas: Marko Radilovič, gostilna »Maribor«, Grajski trg št. 1. 1993

Lepo nagrado

plačam dotičnemu, kateri mi takoj ali do 1. septembra preskrbi eno ali dvosobno stanovanje s kuhinjo. (I. ali II. okraj mesta ima prednost). Zalokar, Smoletova ul. 8 I. 1992

Prodajam

malo, novozidano hišico z vrtom pri Konjicah za Din 23.000. Nadalje posestvo, na katerem se lahko redita dve kravi in še več, vse v ravnini za Din 300.000. Več se poizve v gostilni Suter. Konjice ob četrtkih in nedeljah od 10.—12. ure. 1985

Razno staro obleko

kupim. Moške obleke plačam po 150.—300 Din, čevlje, perilo, gumijaste plašče, stenska ogledala, moška kolesa. Pismene ponudbe prosim na: Makor, Rajčeva ul. št. 1. 1991

Čitaj in povej sosedu!

Pri »Brzopodplati«, Maribor, Tattenbachovi ulici 14, se kemično čisti in strojno barva čevlje in vse usnjate predmete. Barve na izbiro z različnimi kombinacijami.

TRENCH COAT

za
dame in gospode
IDEALNO OBLACILO
za
zimo in leto!

L. ORNIK
KOROŠKA 9.

Naznanilo!

Dovoljujem si sporočiti cenjenemu občinstvu in svojim cenj. stalnim gostom, da bo kavarna »Central« od srede 21. t. m. naprej radi prenovljenja za kratek čas zaprta. Za nadaljnjo naklonjenost cenjenega občinstva se priporoča

Franc Stickler

Zahtevajte povsod »Večernik«

Kralj Debeluh in sinko Debelinko

LEPA PRAVLJICA ZA MLADINO, KI JO DOBITE

V UPRAVI »VEČERNIKA«
MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13

Objava!

Z ozirom na naznanilo Josipa recte Mozesa Kudiša v »Večerniku« z dne 19. avgusta 1929 izjavlja podpisani Oton Pelan sledeče: Podjetje »Oblačilnica Drava« Gosposka ulica št. 37 je izključna last Otona Pelana in ne Mozesa Kudiša. Le Oton Pelan je prijavil to podjetje pri obrtni oblasti in je tudi najemna pogodba glede obratnega lokala sklenjena na ime Otona Pelana. Edinole Oton Pelan naroča blago pri raznih dobaviteljih na svoje ime in je seveda le on odgovoren za plačilo upnikov. Vse terjatve za naročene in dobavljene oblike so izključno le njegova last.

Mozes Kudiš si nekako misli, da naj bi bil odgovoren dobaviteljem za njihove terjatve le Oton Pelan, dočim pa bi bile terjatve za dobavljene oblike njegove.

Plačila, ki bi se izvršila v roke Mozesa false Josipa Kudiša, podpisani ne bo priznal ter bi vsako nezakonito posredovanje Mozesa Kudiša podpisani naznanil sodišču.

Oton Pelan

edini lastnik podjetja »Oblačilnica Drava« Gosposka ul. 37